

MPZ milieuplatform zorg

NOTULEN

Algemene Leden Vergadering

10 april 2025

Locatie: Zalen van Zeven, Boothstraat Kerk, Utrecht

Tijd: 9.30 - 16.30 uur + borrel

Deelnemers: 120

Voorzitter: Eppie Fokkema

Verslag: Anne Jacobs

1. Welkom | Eppie Fokkema, voorzitter bestuur Milieu Platform Zorg (MPZ)

Eppie Fokkema (Archipel Zorggroep) opent de ledendag en heet de aanwezigen hartelijk welkom. Van de aanwezigen zijn er zo'n 25 voor het eerst. Eppie blikt kort terug op de 30 jaar MPZ-viering in april 2024 en de ingegane 'Oei ik groei'-koers van MPZ. Hij stelt de huidige politieke ontwikkelingen met obstakels voor duurzame zorg aan de orde en vraagt de zaal: "Hoe zitten jullie erbij?" Boyd Rinkel (De Opbouw) is positief, ziet de MPZ-beweging als een onderstroom en "gaat gewoon door", Ingrid van Heerde (ASVZ) zet 'We zullen doorgaan' van Shaffy in.

Nelson Mandela

- "I am fundamentally an optimist. Whether that comes from nature or nurture, I cannot say. Part of being optimistic is keeping one's head pointed toward the sun, one's feet moving forward. There were many dark moments when my faith in humanity was sorely tested, but I would not and could not give myself up to despair. That way lays defeat and death."

2. Verenigingszaken

Eppie stelt de aanwezige bestuursleden en bureaumedewerkers voor:

Bestuur vereniging Milieu Platform Zorg

▪ Monique Kortekaas-Rietveld	bestuurslid	Maasstad Ziekenhuis
▪ Eric Mimmel	bestuurslid	RadboudUMC
▪ Saskia van Liebergen	bestuurslid	Philadelphia Zorg
▪ Theike Roelofs	bestuurslid	GGzE (afwezig)
▪ Marcel Rosendaal	penningmeester/ secretaris	Omring
▪ Anne-Luise Stroomer	bestuurslid	Spaarne Gasthuis

Bureau Milieu Platform Zorg

▪ Adriaan van Engelen	directeur
▪ Judith de Bree	adviseur, bestuur Groene Zorg Alliantie
▪ Arne Beguin	adviseur (medicijnverspilling, medische hulpmiddelen)
▪ Meike Campen	adviseur (Milieuthermometer Zorg)
▪ Anne Jacobs	communicatie & campagnes
▪ Yolanda Stil	communicatieaanpak
▪ Elise Draijer	adviseur (afval, benchmark)
▪ Maelle Lustig	onderzoeker (circulair)

De notulen van 21 november 2024 worden besproken. Een aanvulling van Hildy Treffers (Tergooi): de coördinatie voor de werkgroep Monitoring doet ze samen met Arno van der Spek (IJsselland Ziekenhuis) (i.p.v. Jan Keijser, met pensioen). Daarna worden de notulen vastgesteld.

Financieel Verslag 2024

- Penningmeester Marcel Rosendaal attendeert de aanwezigen dat er een vereniging én stichting MPZ bestaat. De vereniging besteedt de contributiebijdrage aan de ondersteuning van bureau MPZ. Voor de stichting geldt *paid per use* voor bijvoorbeeld de Milieuthermometer Zorg en de Gevaarlijke Stoffen Applicatie.
- De kascommissie (Rob Appelboom en Mariska Jansen) heeft de jaarrekening 2024 en de onderliggende financiële stukken gecontroleerd. Mariska meldt dat de commissie de ontvangen stukken beoordeeld heeft. De commissie merkte een enkel groot verschil van begroting en jaarrekening op dat bij navraag opgehelderd werd en adviseert het bestuur om vooral een realistische begroting op te stellen. De kascommissie adviseert de leden decharge te verlenen aan bestuur en directie voor het jaar 2025.
Vragen van leden over de jaarrekening:
Inge Voorhuis (Hartekamp Groep) > vraagt uitleg over bijdrage aan de training duurzaamheidscoördinator. Adriaan van Engelen licht toe dat extra bijdrage vanuit de vereniging is naast de bijdrage van de deelnemers zelf
Pieter Tramper (ADRZ) > noteert dat reserves toenemen en vraagt of er bij een 2e bank een rekening nodig is. Deze vraag neemt het bestuur mee.
- De leden stemmen en zijn akkoord met decharge aan bestuur en directie voor het financiële jaar 2025.
- *Oproep: er is ruimte voor één extra persoon in de kascommissie*
Oproep 2: Marcel verlaat in november 2025 het MPZ-bestuur. Geïnteresseerden voor een plek in het MPZ-bestuur kunnen zich melden.

3. Een blik vooruit | Adriaan van Engelen, directeur MPZ

Mededelingen:

- Nieuw: vragenuurtjes [Milieuthermometer Zorg 7.0](#)
- Lopend: vragenuurtjes [Routekaart CO2-reductietool Care](#) (Expertisecentrum Verduurzaming Zorg (EVZ))
- In ontwikkeling: website MPZ, co-workingspaces regionaal
- Green Deal Duurzame Zorg:
 - i.s.m. met Groene Zorg Alliantie en de zorgbranches lopende met MPZ veel onderzoeken en projecten
 - MPZ beheert de site www.greendealduurzamezorg.nl > hier staan de landelijke resultaten per thema
 - overleg is gestart over voortzetten green deal na 2026
 - nieuw taalgebruik bij de overheid: efficiënte inzet van grondstoffen en energie in de zorg
- CO2-Routekaart aanpak '[Goed op de Kaart](#)' (zorgvastgoed): routekaart met bestuurlijke vaststelling graag delen met EVZ > cure bijna gereed, > care komt op stoom.

jaar
MPZ milieu platform zorgsector
1994-2024

in 2025
loopt

Routekaarten analyse care
311 grote organisaties
79 organisaties met 700 locaties in beeld:
277 M€ investering en, 45 M€ besparingen per jaar, TVT 6,1 jaar
en 59% CO2-besparing in 2030

Vanaf 2027 worden de maatregelen met TVT 7 jaar wettelijk verplicht

Het grootste knelpunt is tijd bij vastgoed om alles te organiseren

- Milieuthermometer Zorg 7.0: Meike Campen licht nieuwe thema's in de tool toe, nl. communicatie en groene zorgproces. Momenteel zijn meer dan 700 zorglocaties gecertificeerd.

4. Ontwikkelingen aan de hand van de Milieuthermometer Zorg thema's

Milieumanagement

Judith de Bree

*Nieuw: project Governance.
Oproep voor meedenken in de
projectgroep en ophalen best
practices.*

3 jaar MPZ milieu platform zorgsector 1994-2024

Milieumanagement

- Wetgeving
- Taken en bevoegdheden
- Beleid
- CO2 routekaart vastgesteld
- Registratie
- Green team
- Ondertekening green deal duurzame zorg

Project governance

EVZ
Werkgroep Monitoren

Judith de Bree

MPZ

Energie

*Oproep: kennis delen/bespreken
rondom GACS*

3 jaar MPZ milieu platform zorgsector 1994-2024

Energie

- Energiebeheer, GACS
- Wetgeving
 - Erkende maatregelen, EED, Onderzoeksplicht
- Inkoop groene stroom
- Reductie aardgas
- Opwek eigen energie met zonnepanelen
- **Oproep om kennis GACS te bespreken – te delen?**

kennis via EVZ
via de routekaart aanpak

MPZ

Water en afvalwater

Water besparen wordt in Nederland een steeds belangrijker thema.

Jonna van Ginkel (Ziekenhuis Gelderse Vallei) meldt dat er i.s.m. Vitens een koplopergroep waterbesparing is.

Gevaarlijke stoffen

*Oproep: wie wil met het format
reductieplan gevaarlijke stoffen
de slag, bespreken en delen?
Interesse van: ViVa Zorggroep,
Rode Kruis Ziekenhuis, Tergooi MC
Prinses Maximá Centrum.*

3 jaar MPZ milieu platform zorgsector 1994-2024

Gevaarlijke stoffen

Nu vooral vanuit wetgeving ingevuld
(opslagelisen, overzicht locaties, werkinstructies, CMR stoffen beleid)

Er is een Format reductieplan gevaarlijk stoffen

Oproep: Wie wil met dit format aan de slag voor reductie gevaarlijke stoffen en dit bespreken en delen?

MPZ

aan
en

Luchtkwaliteit

Oproep: wie wil kennis over luchtkwaliteit bespreken en delen?
Interesse van: Leger des Heils, NoordWestgroep, Omring

3

jaar

MPZ milieuplatform zorgsector

1994-2024

Luchtkwaliteit

Er is sinds 2024 een Programma van Eisen voor gezond binnenklimaatlangdurige zorg.

Gebouwen van voor 2005 hebben meestal een ventilatiesysteem dat slecht ingeregeld is en waar de ventilatie te veel en te weinig is. Hier is 20-40% energie te besparing i.c.m. een beter binnenklimaat.

Wie wil de kennis hieromtrent bespreken en delen?

Afval en grondstoffen

Elise Draijer

[Campagne Zorg zonder Afval: 19 t/m 23 mei](#)

3

jaar

MPZ milieuplatform zorgsector

1994-2024

Afval en grondstoffen

- Plan duurzame grondstoffen
- Afvalscheiding

NU

20 scans afvalanalyse care: resultaten zomer 2025 de disposables in beeld voor overwegen re-usabels afvalcampagne zorg zonder afval

Projectgroep afval care
Bij de ziekenhuizen loopt ook traject

Elise Draijer

Voeding en catering

Meike Campen

Oproep: werkgroep Voeding en catering voor kennisdelen met focus op eiwittransitie. Wie wil deelnemen in nauwe aansluiting op GZPJ en Toekomstproef?

Interesse van: Noorderbreedte, Innoforte Zorg, Sint Antonius ziekenhuis, Leger des Heils, Rijnhoven, Frisius MC, Omring, Gelders Vallei, Espria, Gelre Ziekenhuis, Philadelphia Zorg
Onderscheid centraal, decentraal, woongroep

3

jaar

MPZ milieuplatform zorgsector

1994-2024

Voeding en catering

- Plan en evaluatie duurzame voeding (eiwittransitie, minder voedselverspilling, duurzaam)

Werkgroep voeding en catering voor kennisdelen; wie wil hierin deelnemen in nauwe aansluiting op GZPJ en Toekomstproef

Reinigen

3 jaar
MPZ milieu platform zorgsector
1994-2024

Reinigen

- Schoonmaakplan
- Duurzame reinigingsmiddelen
- Doseersystemen

Vervoer

*Oproep: deel je mobiliteitsplan
Ca. 15 deelnemers willen dit delen.*

3 jaar
MPZ milieu platform zorgsector
1994-2024

Vervoer

- Mobiliteitsplan
- Schoon wagenpark
- Oplaadpalen
- Fietsgebruik en OV

Marijke Hegger

Werkgroep duurzaam vervoer
Oproep voor delen mobiliteitsplan

Inkopen

Judith de Bree

Prototype Database medische
hulpmiddelen in de zaal te zien.

*Nieuw: werkgroep CO2-beprijzing.
Doel CO2-beprijzing meenemen in
de inkoop.*

Mariska Jansen heeft een voorbeeld
vanuit de care.

UMC Utrecht heeft voorbeeld.

In werkgroep: ZN, leveranciers

3 jaar
MPZ milieu platform zorgsector
1994-2024

Inkopen

- plan duurzaam inkopen
- MVI criteria PIANOo
- Inkoopbeleid
medisch hulpmiddelen

Circulaire zorg

Onderwerp met uitdagingen
Database medische hulpmiddelen i.o.
Werkgroep CO2 beprijzing

Vastgoed

Ondersteuning via [Expertisecentrum Verduurzaming Zorg](#)

3

jaar
MPZ milieuplatform zorgsector
1994–2024

Vastgoed

- Portefeuille Routekaart CO2-reductie
- Routekaart met ambities
- Duurzaam LTOP
- Strategisch vastgoedplan

Ondersteuning via EVZ (MPZ/Stimular en TNO
Expertisecentrum Verduurzaming Zorg)

 MPZ

Groenbeheer

3

jaar
MPZ milieuplatform zorgsector
1994–2024

Groenbeheer

- Duurzaam groenbeheer
- Bevorderen biodiversiteit

 MPZ

Communicatie en bewustwording

Anne-Luise Stroomer

- Belang van transparantie
- [MPZ Draaiboek verslaglegging](#): (krijgt een update) > doel om duurzaamheidsrapportering hoger op de agenda te krijgen
- [CSRD](#) is “droge” materie, vertaalslag naar publiek maken

Aanvulling: Ingrid van Heerde (ASVZ): leerprogramma in ontwikkeling

“Duurzame dag van een medewerker in de zorg” (olv Aafke Zwart, BoZ)

Tip van Ingrid: [Bijlagenboek](#) van [MPZ Draaiboek Groene Communicatie](#) boordevol nuttige voorbeelden.

3

jaar
MPZ milieuplatform zorgsector
1994–2024

Communicatie en bewustwording

- Openbare CO2 footprint
- Jaarverslag
- Instructie nieuwe medewerkers
- Campagnes, zoals Zorg zonder Afval, Zorg voor Energie

Anne-Luise Stroomer

Draaiboek groene communicatie
Werkgroep verslaglegging
Training Duurzaamheidscoördinator Zorg
Campagne toolkits Zorg zonder Afval, Zorg voor Energie

 MPZ

Groen Zorgproces

Judith de Bree

Er loopt samenwerking met het project Samen de Zorg Vergroenen

3

jaar
MPZ milieuplatform zorgsector
1994-2024

Groen zorgproces

- Plan duurzame zorgafdeling
- Minder gebruik (steriele) handschoenen, onderleggers en inco
- Overstap naar hergebruik
- Medicijnresten uit afvalwater
- Natuur-inclusieve zorg

Groene OK

Maelle Lustig (MPZ/LUMC) start '4 jarig promotieonderzoek naar verder verduurzamen van de OK

3

jaar
MPZ milieuplatform zorgsector
1994-2024

Groene OK

- Barometer Groene OK
- Anesthesie
- Ventilatie OK
- Niet-wel SZA lijst
- Afvalscheiden

Platform Groene OK

Maelle Lustig MPZ/LUMC start onderzoek

Groene woongroepen

*Oproep: start projectgroep voor verzamelen van goede voorbeelden.
Interesse van: Philadelphia Zorg, Omring*

3

jaar
MPZ milieuplatform zorgsector
1994-2024

Groene woongroepen

- duurzaam kleinschalig wonen

Samenvatting oproepen

3

jaar
MPZ milieuplatform zorgsector
1994-2024

In 2025 doet u graag mee met naar keuze

- Governance: taken bevoegdheden verantwoordelijkheden in beeld
- GACS: hoe doe je dat
- Ventilatie gebouwen van voor 2005 voor een gezond binnenklimaat
- Praktijkervaring reductie gevaarlijke stoffen
- Werkgroep voeding en catering
- Delen van het mobiliteitsplan
- Een andere actie zelf aan te geven

5. Naamswijziging MPZ

Eppie licht de drie mogelijke nieuwe namen voor MPZ toe.

1. MPZ – samen vóór duurzame zorg
2. MPZ – platform duurzame zorg
3. MPZ – vóór duurzame zorg

In twee rondes wordt er gestemd. In de laatste stemronde krijgt optie 1 54 stemmen en optie 2 50 stemmen. Nieuwe naam wordt: MPZ – samen vóór duurzame zorg.

6. Goud voor Jeroen Bosch Ziekenhuis | Lieke Hettema

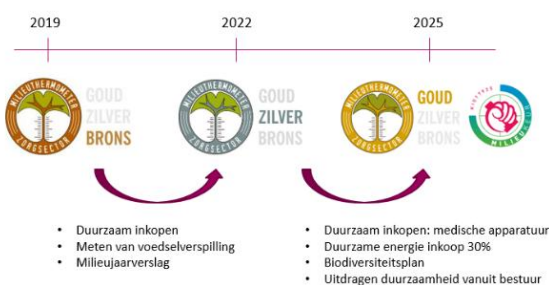
Duurzaamheidscoördinator Lieke Hettema licht het pad toe dat JBZ heeft bewandeld om te komen tot het certificaat goud Milieuthermometer Zorg. En welke successen behaald zijn en voor welke uitdagingen het JBZ staat.

JBZ en MTZ door de jaren heen

Jeroen Bosch ZIEKENHUIS

Successen en uitdagingen

Jeroen Bosch ZIEKENHUIS

! afhankelijk van het toen geldende normenkader!

- ✓ Actief groen netwerk
- ✓ Programmagroep Duurzaamheid en uitvoeringsplan Green Deal
- ✓ Veel kennisuitwisseling in verschillende netwerken
- ✓ Afvalreductie van 25% in 2024 t.o.v. 2018
- ✓ Aardgasreductie van 60% in 2024 t.o.v. 2018
- Praktisch maken duurzaam inkopen
- Eiwittransitie 60/40-verhouding in 2026
- Duurzaamheid in alle haarvaten krijgen

7. Rondvraag

- Krijgt de Milieuthermometer Zorg ook een andere naam?
Eppie: daar gaan we over nadenken
- Tom van den Oord (Diagnostiek voor U) > aandacht voor financiering van duurzaamheid?
Adriaan: wijst op de DUMAVA-subsidie en over andere onderwerpen in gesprek gaan met Zorgverzekeraars Nederland
- Vraag over Shared Savings Model > bij welk platform terecht voor welke vragen, er lijkt een wildgroei te zijn.
Judith: idee om een praatplaat te maken bij wie je terecht kunt voor welke vraag
- Jan Peter Niezink > duurzaamheid altijd duurder? CO2-beprijzing tot meer realistische prijzen?
- Man: Wie heeft er ervaring met aanbesteding bedrijfskleding/reinigen van deze kleding?

8. Middagprogramma samen met NVZ: zes inspiratiesessies (in apart document)

9. Manon van Leeuwen – Magische formule om teams in beweging te krijgen.

Keynote-spreker Manon van Leeuwen sloot de middag inspirerend af met 'de magische formule om teams in beweging te krijgen'. Haar crux: weet waar je doelgroep op aan gaat, wat raakt en stem daar je verhaal op af.

